

**Apologia Petri Stevartii Leodii, Theologiae In Academia
Ingolstadiana Professoris, Ad D. Mavritivm Ibidem
Parochi, Consiliarii Ducalis Bauarici, & ad SS. apostolos,
Coloniæ, Præpositi. Pro Societate ...**

Stevartius, Petrus

Coloniae Agrippinae, 1594

VD16 S 8949

Quo animo Pontifices Summi in Germanos Protestantes sint, aut fuerint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70292](#)

modo Summum Pontificem in Imperio Germanico post natos Protestantes, quicquam contra haereticos armis attentasse dices, mentieris impudenter in ore tuo, & nouum supplicium promereberis. Quare si Summus Pontifex Imperatorib. aliquando, Principibusq; vel viros vel pecunias contra rabiem, ac insultus haeticorum ministrando crudelis tibi videtur, cum ijs tibi agendū est Polycarpe, in quorum gratiam talia ipse submisit auxilia; in eos enim hac tua criminatio redundat. Si in subsidijs mittendis, Tyrannis inest, maior erit in experendis & aduocandis: sed nihil mirum est, si Polycarpus Lutheri discipulus Summos Imperij Principes, Tyrannos pronunciet: Caeve miser, neclementissimos haec tenus Principes ob hanc petulantiam lingue tue in te priūm sauire cōellas. Tu autē ēternoigne consumeris, quam planum & testatum facias: Romanum Pontificem post exortas pestiferas haereses vestras, ullum Imperij Ordinem bello lacefisiſſe: nunquam ille offendit, sed defendit armis Imperium Germanicum.

*Pauci sunt
in Germania
Principes qui his
temporibus
tot tantaque
beneficia
conulerint
in Germaniam quam
Pontifices.*

Præterea quo animo in Lutheranos ac Protestantes omnes præcipue Germanos fuerint, multis argumentis declarant plerique huius sæculi Pontifices, qui tanta in beneficētiā ac amore in hanc Germanorum nationē declararunt, quantam vix ullus in suam patriam: idq; adiuuanti bus etiam Patribus Societatis IESV; An non illud in Urbe Collegium Germanicum, splendidissimum est monumen tum, voluntatis Pontificiæ & clementiæ in Germanos? Quanta illuc Germanorum adolescentium multitudo nūss. Pontifices. trita, educata, instituta est in literis, in fide Catholica? Et hæc omnia quanto sumptu, quam liberaliter, quam fideliter, quam foeliciter? Taceo reliqua Collegia per Germaniam, in quibus Alumni Pontificij plurimi sustentantur, ac erudiantur, omnes adolescentes Germani. Si non modo a lietius externi hominis, sed barbari, sed infidelis, sed hostis Christianorum, vel minima pars beneficiorum & amoris, quem Summus Pontifex exhibuit, in Germanos eluxisset, cum amaremus Vniuersi. Et tamen Summus Pontifex, quem

noſtri

nostri Maiores Sanctissimi, Vicarium Christi, Supremum Pastorem, Parentem suum cognoverunt & venerati sunt: imò quem in hodiernū diē Augustissimus noster Imperator, Inviati Reges, Potentissimi Principes tales esse fatentur; nulla liberalitate, nulla beneficentia, nulla benignitate reconsecqui potest, apud Germanos Euangelicos, vt bene eis velle videatur. Hac inhumanitate ac feritate Germanos nos imbuit, nouū hoc Euangelium. Me quidem iam: olim aut etiam omnes Germanos (vtinam ne nimis sero) miserebit ac pudebit horum morum atq; temporum. Nunquid si hæreses Germania Pontifex armis excindere vellet, milites potius quam adolescentes congregaret? An non eos gladijs & hastis potius, quam calamis & libris armaret? An eos togis magis quam sagis indueret? An in umbra ac otio literario potius eos, quam in sole ac arena gladiatoria exercret? in templis aut in castris diutius morari vellet?

At nota est Pontificis Summi Tyrannis & crudelitas in alijs Regnis ac Provincijs extra Imperium exercita. Audi Polycarpe? Quæ Summus Pontifex egit contra Hæreticos in alijs Regnis aut Provincijs, ea iure fecisse, & magno Ecclesia bono confirmo. Sed quæ tu cum machinatū esse narras ea abste conficta ac depravata sunt omnia. Verum oratione, mi Polycarpe, ut pro tua in Summum Pontificem maluolentia ad regiones illas, in quibus tantoperè sauij Pontificum crudelitas, presertim vero in Hispanias, profici sare, & tantam tyrannidem Pontificiam illis patefasias. Nunc illi in tenebris versantur Papisticis, quibus lucem magnam afferes, cum charitatem tuam ardentem & flamam viderrint. Nunquam igitur quisquam Summorum Pontificum Imperij Romani pacem perturbare armis attentauit, sed omnia, potius cetera hæresibus sanandis medicamenta adhibuit: inter quæ etiam est huius Societatis propagatio: quæ quantos effectus habeat, vel inde apparet, quod ita te afficit, vt iam pridem te purgare coepit; postquam tantam bilem, tantas calumnias ex ore ac pectore tuo ejcis. Quod si omnibus contumelijs, mendacijs, turpissimisque rebus

Nihil ad
Germanos
specta, quo
in exercitus
Regis Pon
tifex iure
meritoq;
sanxit.
Hist. Ord.
lespa. 1. 3.

rebus pectus impurum euacuaueris, ipsamque tandem animam euomueris, tunc sanus fies, eamque sanitatem Iesuitis debebis.

Polycarpus seipsum Calumniatorē probat, recitando formulam instituti Societatis Iesu.

Apag. 131. bish. or. Ies.

Libet hīc Polycarpe admirari vel stuporem, vel nequitiam tuam incredibilem: quod cū tantorum scelerum, & efferae immanitatis Iesuitas tanquam Tyrannos, tanquam Crudiūros, & humani sanguinis cupidissimos barbaros arguas: nihilominus tamen formam Instituti Societatis IESV, qua cuiusmodi sit hāc militia, & quale fœdus, quo se Romani Pontificis voluntati dedicant, consecrantque, clarissimè explicatur, in historia tua posueris. Cū nāque illa Iesuitarum Forma planissimè loquatur, adeam rē solam institutam hanc Societatem, vt quicunque ad quacunque nationes, quemcunque velit ex illis Pontifex, mittere possit; vt fidem Catholicam docendo, concionando, pueros instituendo, Sacraenta administrando, & cætera quasi propria huic Societati sine tergiuersatione obeundo propaget. Quæ so te Polycarpe, quales censuisti te habiturū Lectores Historiæ? An omnes inimicos Iesuitarum? an etiam quosdam ex amicis eorū? an omnes tam stolidos, tam iniquos, vt per pueros arma, per studium literarum ac Religionis seditiones, per libros gladios, per res sacras & Sacraenta, ænea tormenta & bellicas machinas intelligerent? Nonnè ad conspirationes & confœderationes bellī causa initas, opus esset hominibus robustis, audacibus, bellicosis; quales non sunt Iesuitæ; in Scholis ac ludo, literatio educati, quietis amantes, expertes bellorum, quiq; fortitudinem suam nō æstiment aggrediendo, sed sustinendo; seipso potius quam alios homines vincendo. Sed hæc pœna scelerum tuorum exagitat, vt tam multas inter se contexas calumnias ac machinas, donec ijs ipse tandem capiaris, & pro merito Calumniator accipiari.

De ijs, que

nonnulli le-

sui dixe-

runt, ad sedi

Catholicam, Regiūnq; Pon-

ſicū ſtabili non poſſe, niſi extirpabat

Reb-

vana, quātamen mīhi armis uirū

non valeat. Alij

Catholitos in armis

shortant,

& v-

At commemorat quædam Iesuitarum dicta, certissima trucis & seditionis animi signa. Alij namque dixerunt: Rebus

Regiūnq; Pon-

ſicū ſtabili non poſſe, niſi extirpabat

Reb-

vana, quātamen mīhi armis uirū

non valeat. Alij

Catholitos in armis

shortant,

& v-

& viros viresq; aduersum Protestantes comparare iubent: Itaque gratulantur eades p[ro]f[essione] filii cum audiunt expulsos, victos, aut fusos hereticos: & similem euentum relataantia v[er]a quis Protestantibus optant & minantur. Ipsi præterea Iesu[is] se fatentur seditionis interpretatum quarundam & expulsorum alicubi Prædicantium: exulanusq; à multis Pro- tur Poly. av
 uncijs Euangeli Lutherici causam fuisse. Huius generis multa com- pus.
 memorat Polycarpus, nec ab infimistantū dicta, sed ab ^{Paſſim totaſſe} ijs, qui ipſi eiusmodi calamitatum in Lutheranos telas ex- ^{hiſt or. Ief.}
 orſi ac pertexuſſe videntur. Dixere Concionatores, Recto- ^{maxime re}
 res, Prouinciales, Assistantes Iesuitarum: si hic ego solita ^{rd cap. 6.}
 firmaque contrarie defensione v[er]is fuero, & te mentiri Po-
 lycarpe dixero: nunquid refutabis, aut me potius mentiri
 probabis? quod vt facias, nimium tibi operæ sumendum e-
 rit; Illud facilius est, neque contumeliosum tibi, Maiora
 namq; commentus es impune, & forsitan hoc inter menda
 cia minora latebit. Nisi forte testem in me cites ex inferno
 euocans Eliam tuum semiustulatum. Sed miseret me ipſi-
 us, qui iam experitur illam tantam & ceternam poenam. Te-
 cum potius agam, quem aut poena, aut vexatio, si velles, ad-
 huc emēdare posset; nisi ita iam ad hæc obduruſſes, vt per-
 inde tibi sit, siue quis blandiatur, siue mentiri te dicat. Nam
 nisi ita esſet, pudenter paulo & rarius mentiri reſis. Sed facia-
 mus etiam atrociora à Iesuitis dicta esse: quod tamen neq;
 eorum mores & mansuetudo credibile faciunt, neq; tu pro-
 bare potes. Quid si alio vorſum dixerunt, quam tu accepi-
 sti: Quid si non de armis ferreis, sed de armatura DEI locu-
 ti sunt: Quid si non gladium illum corpora vulnerantem,
 sed animos penetrantem & erudiantem in Hæreticos acu-
 endum dixerint: Quid si vos non illo, corpora consumente,
 sed hoc, animos ad cœlestia eleuante igni conflagrare
 Iesuita quis forte optauit: An vero nullus alius modus aut
 ratio extirpandi hereses, nisi bellis, gladio, laqueo, igne?
 & vt hæc maximè interdum cum grauitas morbi id postu-
 lat, adhibenda sint; an his vñquam Iesuitæ v[er]i sunt in hære-
 ticos? Non est vsque adeò formidolosus Calumniator Po-
 lycarpus, vt timeat lesuitas cœdium patratarum accusare,
 vt iam auditum est;

Stupidiſ. eſt
 Po' y. aſ p[ro]m.

N

Sed

De sedicio- Sed nunc illud obijcit, Iesuitas consilijs ac scriptis Pateris Iesuitarum cipes Magistratusq; Catholicos contra Lutheranos ac Prorum scriptia, testantes inflammatio- mando, coedium innocentium causam de His. Or. tef. diffe. Inter cætera autem etiam exempli loco ponit librum pag. 124.

Defenditur Antonij Posseuini Societatis IESV, viri in rebus agendis à Calunij prudenterissimi, & qui Pacificatoris munere fœliciter fit perfunctus inter Principes potentissimos, Tantum abest, utile videri possit Auctor seditionum atque bellorum. Nihilominus tamen Polycarpus, qui in quo quis quod uis crimen

ac scelus reperit, cum seditionisimum, tubamq; bellorum nominat. Scripsit autem is Pater libellum, atque inscripsit, Militem Christianum, in quo eruditè, pie que demonstrat, quæ Virtutes sint Christiani militis, quidque ei agendum aut cauendum potissimum sit in bello contra Infideles atque etiam hæreticos. Ex eo libro multa citat Calumniator, sed ea fide, qua cætera in tota historia narrat. Primum men titur Patrem Posseuinum per Germaniam Provinciam fuisse, quod mendacium est manifestum: cum ille nunquam nisi ad breue tempus habitârit in Germania. A Eque falsum atque impudens mendacium est: Eundem Inquisitorismus obijste, quod Societas IESV nunquam recepit, nec in Germania, nec alibi. Præterea, vt in odium omnium mortaliū Iesuitas adducat, ita cum librum allegat Calumniator, quasi Posseuinus iubeat omnes hæreticos ubique locorum, nulla alia expectata sententia, quam primum occidi & trucidari: quæ est Calunnia, quam viro prudentissimo & Religiosissimo infert maximam. Nunquam ille mentio nem fecit Protestantium in Imperio Romano, sed eorum tantum, qui in alijs Regnis non solum Lutheranos se & hæreticos declarant, sed etiam perduelles se gerunt, & Regibus ac Magistratibus insidias struunt. Quare nisi Protestantes in Imperio Romano ac Germanico fateantur se hæreticos, nisi se rebelles esse agnoscat, nihil ad illos liber Patris Posseuini, nec illa cohortatio: Sed istius calumniandi libido hæc comminiscitur. Illa porrò quæ tanquam à Patre Posseuino scripta pronunciat: *Hortari eum belli Duces, ut Euangelium*

P. Posseui- *nus sua pru-*
dentia plu-
rum Ger-
mania pro-
fuit. & Religiosissimo infert maximam. Nunquam ille mentio nem fecit Protestantium in Imperio Romano, sed eorum tantum, qui in alijs Regnis non solum Lutheranos se & hæreticos declarant, sed etiam perduelles se gerunt, & Regibus ac Magistratibus insidias struunt. Quare nisi Protestantes in Imperio Romano ac Germanico fateantur se hæreticos, nisi se rebelles esse agnoscat, nihil ad illos liber Patris Posseuini, nec illa cohortatio: Sed istius calumniandi libido hæc comminiscitur. Illa porrò quæ tanquam à Patre Posseuino scripta pronunciat: *Hortari eum belli Duces, ut Euangelium*

nece fidem dat am seruent : Inquisitores in eos clandestinos submittant , domestica ^{Hist. Ord.} & intefina inter illos bella excitari carent , proditores ac sicarios omnibus in locis ^{Ies. pag. 86.} contra illos constituunt : Et qui Duces haec non faciat , eos in Ecclesiam Romanam peccare , inexcusabiles reddi & damnari . Hæc inquam , quæ Posseuino furiosus Pseudohistoricus affingit , tam sunt Posseuino aliena , ut corum in toto illo libello , quamuis magna diligentia euoluatur , nullum appareat omnino vestigium . Itaque non detrecto , quò minus tantum de mea fide & auctoritate , quæ mihi semper charissima est , & à magnis etiā probata & spectata viris detrahatur : quātum ex his verbis , quæ ex Calumniatoris historia retuli , in illo libro Posseuini reperietur . Ut hic quoque manifestus sit criminis falsi ac sceleratissimæ mentis Calumniator : & inde rursum argumentum sumatur , quæ sit eius narrationibus accitationibus fides danda .

Paris roboris sunt ac virium similiq[ue] veritate fundata , De Concilio quæ de concionibus , atque de Cosilijs Iesuitarum , narrat ; nibus ac Cō quæ mihi probè perspecta ac cognita habere videor , quo- ^{Ies. pag. 125.} filijs seditionis 1esuita- quām Iesuitarum sententiam in ijs , quæ ad hereticos , vel ^{rum.} tolerandos , vel exigendos spectant . Vtar autem commemoratione potius quām confirmatione : ita tamen , vt iustitia , æquitas & clementia Catholicorum : horum autem Calumniatorum mendacia putidissima deprehendantur : imò in eos hæc ipsa scelera , quorum Iesuitas arguunt , manifestè retorqueantur , atque id non per contumeliam aut criminationem , sed ipsa sic veritate , qua vtemur , & ratione demonstrante .

In primis autem hīc neque ego , neque Patres Societatis ^{Calamitatibus Germania post exortationes hæreses.} I E S V , neq[ue] quisquam bonorum atq[ue] piorum tēperare , protestat lachrymis , si cum animo suo cōsideret illum beatum ac foelicem statum , altissimamq[ue] quietem , in qua vixerunt Patres nostri , nos autem amore nouitatum imprudēter excidimus . Quæ enim & quanta erat illa Germania & Imperij felicitas , cùm ab unius nutu & auctoritate pendebant omnes illi , qui se sacerorum aut Antistites , aut Ministros ^{alii} appell-